

125 anys...

.Parlem de cuina especial. .125 anys Setmanari Sóller.

11 de juliol 2010

Port de Sóller actualitat

Port de Sóller a 1885

Història de la gastronomia a Sóller a través dels anuncis, notes i col·laboracions del setmanari Sóller (1885-1996)

BAR RESTAURANTE "EL PATIO"

Le brinda los más exquisitos y variados platos :: Especialidad en pescado.
Al mismo tiempo que le ofrece el local para bodas, bautizos, banquetes, etc.

AIRE ACONDICIONADO

Discoteca **EL PATIO** Baile todos los días con las novedades discotecas
y la Orquesta **LOS ROS**

DOMINGO, tarde a las 5

GRAN GALA JUVENIL

125 anys donen per molt i sobre tot si parlem de cultura gastronòmica i tot el que envolta al tema de la "taula parada". D'ençà del 1885 aquest setmanari n'ha estat una clara mostra; i a través de les seves pàgines podem veure aquesta evolució ja sigui amb notícies, col·laboracions o la publicitat.

En aquell temps (1885) Mallorca, i la resta d'illes, eren terra d'economia agrícola amb més de 130.000 possessions i prop de 60.000 propietaris. Cultiu de blat, ordi i civada; llegums com el cigrons i evidentment producció d'oli i vi, juntament amb el conreu de camps d'ametllers, garroves o cítrics; formaven un paisatge un tant diferent al d'avui dia.

El peix, que era molt abundant en aquella època, formava part fonamental de la dieta, ja fos salat o fresc.

Com a dada de referència cada any es sacrificaven uns 35.000 porcs i quasi 90.000 ovelles, anyells i moltons (sobre tot als voltant de Setmana Santa).

Cap a l'any 1890 existia un important comerç amb Amèrica i França, i Mallorca importava del Nou Mon sucre, licors i cacau i exportava cítrics al país veí, principalment. De fet a Sóller durant la darrera dècada de 1800 i les primeries del segle següent es fundaren diverses indústries

xocolateres, amb el cacau d'Amèrica i que perduraren fins als voltant de 1980.

Es pot dir que el naixement del Setmanari Sóller va coincidir en un dels moments de la

10 **LOCAL**

LA CESTA DE LA COMPRA
por Mari Vázquez

AUSENCIA DE PESCADI Y ESPECTACULAR SUBIDA DE LAS PATATAS, SON LA NOTA DOMINANTE DE LA CESTA DE ESTA SEMANA

Con poco público, a pesar de las fechas y la ausencia casi por completo de pescado debido al mal tiempo ha ido transcurriendo la semana. Hay cosas que han subido hasta un 25 por 100 en una sola semana, como son las patatas que de 35 pasaron a 50. Las hortalizas son las únicas que están semi-estables. En cuanto a las frutas también subie-

ron, por lo tanto solo me queda decirlos, queridas amas de casa, que tengais resignación y buenas fiestas.

CARNES

TERNERA

Solomillo, 1421. Bistecs, 999. Entrecòts, 1077. Carne 2a, 565. 3a, 279.

CORDERO

Falda y Cuello, 233. Brazo, 687. Pierna, 856. Chuletas, 1079.

CERDO

Lomo, 720. Chuletas, 415. Panceta y Costilleja, 280. Carne magra, 504. Pavo, 375. Lechona, 650/700/800. Pato, 490. TOR-DOS, 90. Conejo, 680. POLLO, 257.

PESCADO

Salmonetes, 700. Besugo, 1200/2000. Lenguados, 1500. Langostinos, 2000/3000.

VERDURAS Y HORTALIZAS

Zanahorias, 45/50. Pimientos, 110. Habas, 150. Apio, 100. Tomates, 80/100. Col, 75. Alcachofas, 175. Boniatos, 70. Coles de bruselas, 165. Escarola, 60. Lechugas, 65. Patatas, 50. Guisantes, 187.

FRUTAS

Peras, 80. Naranjas, 75. Manzanas, 60. Piña, 250. Uvas, 165. Plátanos, 110. Aguacates, 250. Chirimoyas 260.

màxima esplendor, comercial i econòmica de la nostra Vall, basta passejar pel carrer de Sa Mar, Gran Via o el Carrer de Sa Lluna o be comptar el nombre de fàbriques que existien a la nostra Vall en aquells anys.

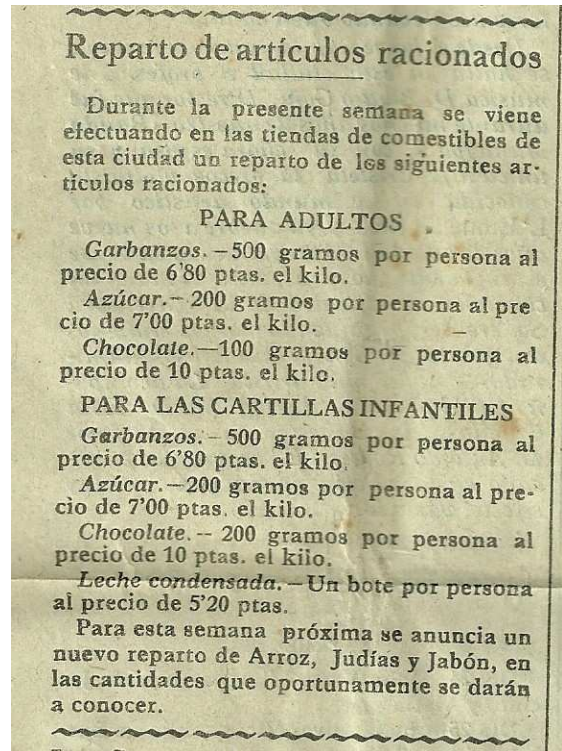
Cercant material per a aquest article me he endinsat a la recerca d'antics exemplars del Sóller i n'he destriat alguns que podem usar com a exemples d'aquesta evolució cultural i gastronòmica.

(Primera època 1885- 1889)

El tres exemplar més antics que he pogut localitzar corresponen als n° 15, 16 i 17 dels dies 17 d'octubre, 24 d'octubre i 31 d'octubre , respectivament.

Els tres exemplar correlatius narren els fets de la gran inundació que patí la nostra vall dia 15 d'octubre de 1885 i malgrat no trobam en ells cap anunci ni referència gastronòmica, cosa òbvia tractant-se els fet que en ells en narren; però si que després de la lectura dels fets esfereïdors podem dilucidar que la gran tempesta assolà una vall rica en terres de cultiu, ja que taronges, oliveres i camps d'hortalisses restaren anegats o arrencats de soca-rel. També podem comprovar com existien a la nostra vall plantacions de figueres , noguers i cenyint-nos al relat dels fets “ (...) *Los que conocen la topografía*

del arrasado valle, saben que la indicada garganta da origen a la fértil vega del Camp de Sa mar, donde se producen la hortalizas y frutas más ricas, sabrosas y tempranas de la isla”.

(Segona època 1889-1972)

En el Sóller n° 1336, amb data de 2 de novembre de 1912 trobam múltiples anuncis sobre empreses d'exportació i importació de llegums, fruits secs i altres productes a llocs que avui costa creure que Sóller tingués aquest gran comerç amb ciutats com Marsella, Perpignan, Cette, Lyon, Auxone, Bordeus. En total més de 15 anuncis que donen bona mostra del pròsper comerç amb França en un exemplar de sols 4 pàgines. A

això li hem de sumar 3 anuncis d'hotels a Barcelona propietat de sollerics.

SÓLLER		
Dissabte, 2 de Juliol, 1994 11		
632500 085	Ferrocarril de Sóller	630130
ELÈFONS		
Sóller: 630200 /	Ferrocarril de Sóller	752028
Fax: 633722.	Parada Taxis (Sóller)	630571
malutx:	Parada Taxis	
631901.	(Sa Torre)	631379
631191	Parada Taxis (Port)	631384
633721	Autocares Repic	630567
632611 / 632650	Autocares Llompart	202125
630128	(Palma)	545696
eries)	Armenteras	
630198	Tramontana (excursions	632061
631108	marítimes)	
630017	Joan Casapauig (excursions	632435
630805	marítimes)	631429
631096	Cementiri	630861
	Matadero	630231
	Mercat	630777
	Hospici	630842
	Brigada d'Obres	

PIZZERIA MAR Y SOL

SE VENDE ALMACEN. Aproximadamente 200 m2. Precio a convenir. Tel.: 631335. Llamar a partir de las 21 horas.

VENDO AGUA font d'Es Barranc i font d'En Joy. Inf. Tel.: 631169.

Restaurante
Carretera Puigmajor Sóller
TEL: 631111.

SE ALQUILA PISO en Palma, c/ Archiduque Luis Salvador, con teléfono y amueblado. Inf. Tel.: 754472 a partir de las 15 horas.

SE VENDE OLIVAR en zona Coll de Sóller con pasaje de coche hasta el mismo, aproximadamente 7 cuarteradas. Precio: 7.000.000 ptas. Tel.: 602890 a partir 21 horas.

PIZZERIA HAMBURGUESERIA «SIROCCO»

PIZZAS Y HAMBURGUESAS PARA LLEVAR ABIERTO CADA DIA.

TEL: 633636.

Fe d'errors

a Aina Colom, pregonera de les passades festes Deia, publicada fa dues setmanes, ho figuraven gus a la mala interpretació del redactor. Deman'entrevistada i a tots els nostres lectors.

T.C.

e vedes de la temporada 1994/95

ca aquesta passada setmana l'Ordre de Vedes 1994/1995, dictada pel Consell de Caça, i que a a tots els amants de l'art cinegètic de la nos-
a del conill s'iniciarà el tercer diumenge de jul- el tercer diumenge de setembre. També anirà de la veda en general fins al primer diumenge

itja veda, aquesta s'iniciarà el segon diumenge fins el tercer diumenge de setembre. Les espè- i caçar en aquest període seran la guàitca, tór- salvatge, de roca o marí, conill i la gavina de à argentat.

CAÇA MENOR

caça menor en general, excepte tords i auce- arà el segon diumenge d'octubre i finalitzarà e de gener, amb excepció feta de la caça del ra el primer diumenge de gener.
aça també ha decidit que per enguany queda de perlliu amb reclams en terrenys d'aprofita- mta, així com la de llebre en terrenys lliures.

En el Sóller n° 1399 del disset de gener de 1914 destaquen les 5 pàgines d'anuncis en un exemplar de 12 pàgines, i dels quals mes de la meitat són relacionats amb l'exportació de fruites, destacant l'anunci de la companyia "Marítima Sollerense" que oferia servei entre Sóller, Barcelona i Cette.

Seguint amb el nostre particular viatge arribam al n° 3162 de 31 d'octubre de 1947. L'abundància d'anuncis que hi havia 30 anys abans contrasten amb l'austeritat d'aquests anys, clar exemple de les dificultats sociològiques la postguerra espanyola. Les referències més aproximades al món gastronòmic venien reflectides en forma de notes de societat i notícies; com la que informava que l'ajuntament facilitava

les cartilles pera poder adquirir un quilogram de carn fresca. També trobam el llistat i preus d'aliments que es podien adquirir aleshores: 6,80 pessetes per un quilogram de cigrons, 7 pessetes per un quilogram de sucre o 100 grams de xocolata a un preu de 10 pessetes el quilogram.

En aquest exemplar l'única publicitat gastronòmica es la de "Joana Falconer" que oferia esportins per a fer oli.

12 pàgines conformen el n° 4356 del disset d'octubre de 1970, on trobam a 1/4 de pàgina el primer anunci de restaurant que he trobat en aquesta particular recerca gastronòmica (segur que en trobam alguns mes en números anterior).

El Restaurant "El Patio" en oferia "els mes exquisits i variats plats", a més d'oferir cada dia ball a la seva discoteca. A més com és habitual a les seccions de societat s'ens informava de qui arribava a Sóller procedent de França o Barcelona on tenien negocis d'hoteleria o queviures.

(Tercera època 1972-1996)

(Dècada dels 70) La tercera època del Sóller comença incorporant color a la capçalera, més pàgines i més anuncis:

El Guia, L'Escala, El Patio, Mirador de Ses Barques, Es Canyís, La Lonja, Cas Carreté, Marisol, La Broche, entre molts d'altres són vius exemples del boom turístic que es vivia a l'època. Si a n'això li afegim, encara que no sigui gastronòmic però sí amb relació directa, la publicitat dels balls al Saint Germain, la Discoteca el Patio, les Festes al Defensora o les dobles sessions de cinema a l'Alcazar o el Fantasio ens podem fer una idea de com es gaudia la gastronomia i la bauxa a les hores. També s'ha de dir que aquells primers anys es viví tot un important i revulsiu canvi polític i social.

MARITIMA SOLLERENSE

Servicio entre Sóller, Barcelona, Cette y viceversa.

Salidas de Sóller para Barcelona	los días 10, 20 y último	de cada mes	
" de Barcelona para Cette:	los días 1, 11 y 21	de id. id.	
" de Cette para Barcelona:	los días 5, 15 y 25	de id. id.	
" de Barcelona para Sóller:	los días 6, 16 y 26	de id. id.	

CONSIGNATARIOS:—EN SOLLER.—D. G. Bernat, calle del Príncipe, 24.—EN BARCELONA.—Sres. Fábregas y Garcías, Paseo de Isabel II, 8.—EN CETTE.—Bauzá y Massot, Quai de la Republique, 8.

FRUTAS Y LEGUMBRES PRIMERIZAS

Paris 1909. MEDALLAS DE ORO Y DE BRONCE. Paris 1909

Casa fundada en 1895

Agustín Ville FILS

EXPEDIDOR PROPIETARIO

Avenue SAINT ESTEVE, en face le Marché en gros

PERPIGNAN (Pyrénées Orientales)

Dirección Telegráfica: VILLE-Primeurs-Perpignan

Els setmanaris analitzats per agafar uns referents dels anys que segueixen (dècada dels 80) reflecteixen la mateixa tònica de múltiples anuncis en blanc i negre (sols tenia color la capçalera del setmanari) de restaurants i sales de ball i per destacar-ne una, per ventura perquè ja no la tenim però per ventura prest la recuperarem, l'anunci del ball de Nadal de 1983 del Defensora on a més s'oferia un "menú selecto" i es proposava acabar la bauxa amb una xocolatada amb ensaïmades.

També l'any 86 es publicitava la inauguració d'un dels restaurants més coneguts del port "Sa Sinia", a més també teníem la possibilitat d'anar fins a la Foradada a degustar la famosa "Paella Pirata".

També trobam durant aquest anys col·laboracions gastronòmiques com les de na Mari Vazquez, analitzant els millors preus del queviures als mercats.

Arribats a la dècada dels 90 trobam anuncis de pastisseries, restaurants i hotels, de tots en destaca un els de la Pizzeria Mar i Sol que ja duia a les hores més 20 anys d'anuncis al setmanari i que de fet mentre estic preparant aquestes línies també la trobam anunciada el 3 d'abril de 2010. (No ho se cert però del ser un dels anuncis més vistos a les pàgines del nostre setmanari).

Als 90, enrere havien quedat aquells anuncis d'exportacions e importacions, de locals

de sollerics a França i ja no teníem vaixells que sortissin de Sóller carregats de Taronjes. La societat, el turisme i la gastronomia havia evolucionat. Alguns locals han perdurat i d'altres formen part del nostre record que podem recuperar gracies a les pàgines del Sóller que han estat la memòria de la vall durant un segle i quart.

Com a mostra d'aquests canvis us deixo dues fotografies del port de Sóller amb més d'un segle de diferencia per a que jutgeu vosaltres mateixos.

Deixo aquí aquest ràpid repàs dels anuncis de les tres èpoques antigues del Sóller ja que a partir de gener de l'any 1996 el Grup Serra subscriu un acord amb Sóller Publicacions S.L. que es fa càrrec des d'aquell moment de la redacció i explotació comercial del setmanari, però l'anàlisi d'aquesta època ho deixarem per a una altre trobada gastronòmica.

No puc acabar sense felicitar al setmanari per aquests 125 anys.

Salut i que ens vegem tots en el 150é aniversari.

Juan Antonio Fernández Vila.

www.cuinant.com

SOLLER

Expéditions pour la France et l'Étranger

Maison Bernard Ripoll

Fondée en 1898
11, Rue de la République, 11--PÉRIGUEUX (Dordogne)

Expéditions par wagons et en sacs de
Noix, Chataignes et Marrons
Spécialité de colis-postaux de 10 kilos
Téléphone, 0.87 * Adresse Télégraphique: RIPOLL Périgueux

Expéditions pour la France et l'Étranger

Frutos de España, de las Colonias y del País
IMPORTACIÓN DIRECTA

DIPLOMA DE HONOR

V. Enseñat

24, RUE RAVEZ, 24 -- BORDEAUX

Comisiones, Consignaciones y exportación de frutos del País
Mandarinas - Ananas - **BANANAS** - Cocos - Nueces
del Brasil - Ciruelas d'Ente - Uva fresca del país -
Dátiles muscades - Kakis del Japón - Naranjas y Limones
Especialidad en frutos de primera calidad á precios moderados
DIRECCIÓN TELÉGRÁFICA: ENSEÑAT - Bananas - BORDEAUX

EN LA EXPOSICION DE BURDEOS 1908

Ramos y guirlandes de azahar
: : para novias, á precios reducidos : :
De venta en LA SINCERIDAD - S. Bartolomé, 17

:: Hotel-Restaurant MARINA ::

Martín Carcasona

El más cerca de las Estaciones :
Junto al Muelle : Habitaciones
para familias y particulares :
Esmerado servicio á carta y á
cubierto : Cuarto de baño, tim-
bres y luz eléctrica en todos
los departamentos de la casa :
Intérprete á la llegada de los
: : : trenes y vapores : : :
Plaza Palacio, 10--BARCELONA

Dissabte Dia
17 De Febrer 1979
A les 21 Hores
A La "Defensora"
GRAN BALL
A Benefici D'es
Club Ciclista
"Defensora
Sollerense"
Amb el Grup
"NUEVA IMAGEN"
I sa Col·laboració
D'en Toni Valls

Emerson TV Color
"Larga Vida"

EMERSON

Distribuidor: "ELECTRICA GASTARREN"
C/ Reuteria, 13 SOLLER - Tel. 65.05.77